

ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО ЦИФРОВОГО РИНКУ ЯК ПРОТИДІЯ ДЕЗІНТЕГРАЦІЙНИМ ПРОЦЕСАМ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Засенко О.Ю., здобувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Інститут міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Сучасний етап розвитку світового господарства знаменується мобільністю, динамічним розвитком та інформаційною насиченістю. Економічна система та світовий соціум знаходяться під значним впливом інформаційних технологій, що стрімко розвиваються, та їх динамічним використанням в моделюванні економічного середовища. Розвиток інформаційних і телекомунікаційних технологій забезпечив перехід економік низки країн від індустріального до постіндустріального типу, що і визначило рух світової спільноти по шляху масової комп'ютеризації та інформатизації. Дане відбилося на темпах зростання та обсягах інформаційних послуг.

Сучасні реалії економічного та соціального розвитку Європейського Союзу демонструють високі темпи адаптації та використання інформаційних технологій, збільшення числа користувачів Інтернету, підвищення рівня комп'ютеризації в організаціях, що говорить про те, що ринок інформаційних продуктів і послуг ЄС розвивається досить швидкими темпами. Сучасний етап інформаційної політики Європейського Союзу спрямований на інтеграцію європейської спільноти у політичній та економічній сферах через використання інноваційних технологій, створення ефективної системи економічної взаємодії членів-учасників та всеосяжного вільного доступу та обміну інформацією.

В кінці ХХ - початку ХХІ ст. ринок інформаційних послуг Європейського Союзу швидко розвивався, збільшувалися обсяги інформаційних послуг, удосконалювалася їх номенклатура, змінювався склад їх виробників, відбувалися злиття і поглинання в інформаційній індустрії, посилювалася роль інформаційних мереж в наданні інформаційних послуг.

Інституціональна структура Європейського Союзу, її еволюція й адаптація до змін, що відбуваються в ЄС, насамперед, до поглиблення і розширення інтеграції, стала останнім десятиліттям об'єктом пильної уваги як закордонних, так і вітчизняних дослідників [1].

У грудні 2012 року Європейська Комісія презентувала модернізований варіант «семи стовпів», розроблений з урахуванням найперспективніших трендів глобального розвитку ІТ і актуальних потреб інституційного та нормативно-проектного забезпечення галузевої регуляторної політики ЄС. Зокрема, серед «оновлених пріоритетів» розвитку містяться завдання щодо розробки панєвропейської стратегії з кібернетичної безпеки у комплексі з відповідною Директивою [4], а також спеціальної програми з розвитку індустрії хмарових обчислень в ЄС та відповідного координаційно-консультативного органу [5]. Як і завжди, мають місце макроекономічні розрахунки проектної результативності всіх цих заходів. Так, за прогнозами Комісії, реалізація цілей оновлених «семи стовпів» до 2020 року збільшить ВВП Євросоюзу на 5 % і дозволить створити 1,2 млн. робочих місць (у довгостроковій перспективі – 3,8 млн.). Такого ефекту планується досягти за рахунок збільшення інвестицій в ІКТ, підвищення рівня цифрової грамотності населення, впровадження інновацій (у тому числі в державному секторі), подальшого розвитку е-інфраструктури та Інтернет-економіки [3].

Одною з основних організаційних форм координації наукових досліджень і розробок технологій у країнах Євросоюзу (ЄС) є так звані «Рамкові програми» (РП). Країни ЄС створюють спільний фонд РП, визначають пріоритетні напрямки розвитку науки і фінансують багатобічні міжнародні проекти на конкурсній основі. У 8 рамкових програмах, які реалізуються дотепер, беруть участь три групи країн: країни-члени ЄС, країни асоційовані і неасоційовані члени. Країни з двох перших груп беруть участь у фінансуванні РП, однак асоційовані країни мають обмежені, порівняно з країнами-членами ЄС, права. Неасоційовані країни, у свою чергу, поділяються на дві підгрупи: індустріальні країни, вчені з яких не фінансуються Єврокомісією, і країни-партнери міжнародного співробітництва (ICPC – International Cooperation Partner Countries), вчені з яких фінансуються Єврокомісією.

На сучасному етапі розвитку світової економіки вагоме значення має рівень інформатизації суспільства та бізнесу. Економіку, що активно абсорбує і застосовує цифрові технології, називають «цифровою».

Європейська комісія виділяє п'ять вимірів цифрового розвитку: а) цифрові знання; б) людський капітал; в) використання Інтернету; г) інтеграція цифрових технологій; д) цифрові громадські послуги.

За індексом DESI (інтегральний показник – індекс розвитку цифрової економіки та суспільства (Digital Economy and Society Index - DESI) як ЄС в цілому, так і окремі його члени удосконалюються на шляху до цифрових економіки та суспільства. Однак існує досить великий розрив між рівнем

розвитку та швидкістю абсорбції технологій серед різних країн – членів [2].

Розвиток єдиного цифрового ринку ЄС є необхідним завданням в силу того, що всі галузі економіки тісно пов'язані з елементами цього ринку. Наявні в даний час регуляторні бар'єри всередині ЄС гальмують не тільки розширення торгівлі товарами і послугами з групи ІКТ, а й обмежують розвиток всієї економіки Євросоюзу.

Стратегія ЄЦР націлена на зняття цих бар'єрів. При її успішній реалізації дане має стати імпульсом для розширення ринків, надання послуг кращої якості за нижчими цінами, реалізації нових проектів і збільшення числа робочих місць. Побудова єдиного без бар'єрного інформаційного простору, створення умов для розширення електронної торгівлі товарами, технологіями і послугами можна вважати факторами стимулювання економіки. Довгостроковим вектором розвитку єдиного цифрового ринку в ЄС є застосування ІКТ для підвищення якості освіти та медичного обслуговування, вирішення соціальних проблем населення, підвищення доступності культурних цінностей.

Список використаних джерел

1. Савич А. С. Європейські програми формування інформаційного простору ЄС [Електронний ресурс] / А. С. Савич. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.kymu.edu.ua/vmv/v/p09/12.pdf>.
2. DESI 2016 Digital Economy and Society Index [Електронний ресурс] // European commission Directorate-General for Communications Networks, Content and Technology – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/dae/document.cfm?doc_id=8846.
3. Digital "to-do" list: new digital priorities [Електронний ресурс] // European Commission. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-1389_en.htm.
4. EU cyber security strategy [Електронний ресурс] // EU International Cyberspace Policy – Режим доступу до ресурсу: http://eeas.europa.eu/policies/eu-cyber-security/index_en.htm.
5. Unleashing the Potential of Cloud Computing in Europe [Електронний ресурс] // European Commission. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/information_society/activities/cloudcomputing/docs/com/cloud.pdf.